

ASSISTENTIEHONDEN VOOR POLITIEAGENTEN MET PTSS: ‘MIJN HOND HEEFT MIJN LEVEN TERUGGEGEVEN’

1 jul 2024,

Werken bij de politie brengt risico's met zich mee, daar weten Willem en Rick helaas alles van. Willem werkt al 46 jaar bij de politie, waarvan 38 jaar als hondengeleider. Rick werkte meer dan 20 jaar bij de politie als agent. Beiden kregen ze PTSS. Hun honden Senna en Sjeff helpen hen de kwaliteit van het leven te verbeteren.

“Voordat ik Sjeff kreeg, zat ik dagenlang binnen achter mijn computer. Ik wilde de deur niet uit, maar door hem moest ik wel”, vertelt Rick terwijl hij over de kop van de enthousiaste zwarte labrador aait. “Mijn werk als agent leek wel een rollercoaster. Dingen die normale mensen hopelijk nooit of amper tegenkomen, zag ik dagelijks. Reanimaties van kleine kinderen, vechtpartijen, overleden personen. Dat soort gebeurtenissen gaan je niet in de koude kleren zitten. Bij elk incident kreeg ik weer een nieuwe klap. Totdat het echt klaar was. Ik kon gewoon niet meer. Na vele gesprekken werd er bij

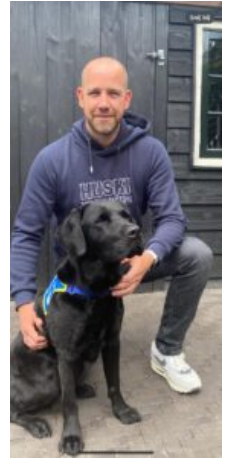
mij PTSS geconstateerd. Als ik nu stress ervaar of het gaat op een andere manier niet goed met mij, dan is Sjeff er voor mij. Ik heb zo'n geluk gehad met deze hond. Zonder hem had ik hier nu niet zo gezeten. Hij heeft mij echt mijn leven teruggegeven.” Willem knikt instemmend: “Het politievak is en blijft het mooiste vak wat er is, maar het is ook één van de zwaarste vakken. Twee dagen voor de geboorte van mijn zoontje zag ik een dodelijk incident met twee kinderen, een beeld dat me nooit meer loslaat. Mijn Hollandse Herder Senna zorgt voor mij en beschermt me, door haar voel ik me weer veilig. Als ik bijvoorbeeld een nachtmerrie heb, dan maakt ze me wakker door boven op me te gaan liggen. We gaan dan samen een stukje wandelen of we voeren oefeningen uit, dit zorgt voor ontspanning, waardoor er weer ruimte in mijn hoofd vrijkomt voor andere gedachten.”

Het helpen van anderen

Vanwege zijn PTSS moest Rick zijn werk als wijkagent achter zich laten. Hij stapte over naar het politiedienstencentrum in Oost-Nederland. “Hier kon ik andere collega's met PTSS helpen. Ik dacht mee over de invulling van een prikkelarme omgeving en ik gaf mensen met PTSS een luisterend oor.” In deze tijd kocht Rick zijn labradorpup Sjeff. “Ik wist dat ik Sjeff wilde opleiden als assistentiehond en zat hierover te brainstormen met mijn vrouw. Hoe mooi zou het zijn als we ervoor konden zorgen dat er meer politiecollega's geholpen konden worden met een assistentiehond? Ik sprak erover met mijn leidinggevende Richard Kouwenberg. Richard was heel enthousiast en mijn vrouw en ik besloten het idee verder uit te werken en zo raakten we betrokken bij de pilot assistentiehond politie van Oost-Nederland. Hierdoor leerde ik Willem met al zijn ervaring als hondentrainer en hondengeleider kennen.” Tijdens de pilot werd onderzocht of hondengeleiders zodanig konden worden opgeleid dat ze ook PTSS-assistentiehonden konden afleveren. “Sjeff en ik werden het studieproject, waarbij we zelf een training volgden”, vertelt Rick.

De hond geslaagd, maar het baasje niet

Voor Rick zelf ging de training met Sjeff niet zonder slag of stoot. “Elke dag moet je inzet tonen, op tijd opstaan, de hond uitlaten. Een heel ander ritme dan ik gewend was. Ik zat namelijk binnen, achter de laptop. Het was zelfs zo erg dat ik voor mezelf een wekker had gekocht die ik af liet gaan op de momenten dat ik moest stoppen. Maar in plaats van echt te stoppen, drukte ik de wekker uit en ging gewoon weer verder. Met Sjeff in mijn huis werd dit gedrag niet meer getolereerd. Hij pakte mijn arm en trok me mee. Ik moest wel opstaan en gaan lopen. Tijdens het examen dat ik samen met Sjeff deed, werd me vooral duidelijk dat ik nog meer aan mezelf moest gaan werken. Sjeff slaagde met vlag en wimpel, maar ik niet. Ik liep weg van de situatie en vluchtte naar binnen, waar Sjeff bij me kwam en op mijn schoot ging zitten om mij te beschermen. Hij hield me een spiegel voor, ik moest door, me weer tussen de mensen begeven, samen met hem.”

Rick en zijn hond Sjeff

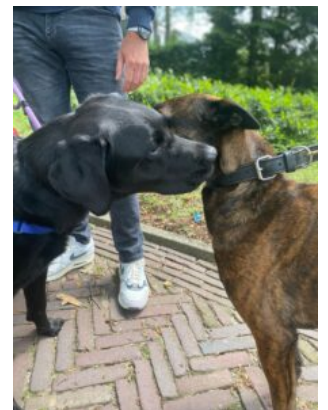

Willem en zijn hond Senna

Willem ziet collega's die jarenlang in de put zaten weer opbloeien sinds ze een assistentiehond hebben. Zijn eigen hond Senna, hoewel niet gecertificeerd, is door hemzelf opgeleid. Senna beheerst alle basisvaardigheden en teamtaken, welke vereist zijn voor een assistentiehond PTSS. De Hollandse Herder is een energieke hond en naast het beoefenen van vaardigheden traint Willem veel zoek- en speur oefeningen met haar. Senna vindt dit leuk en kan haar energie hierin goed kwijt. De hond is dag en nacht aanwezig bij haar baasje. “Wij zijn echt samen één, ze voelt het aan wanneer het niet goed met me gaat of wanneer ik afstand wil. Dan gaat ze tussen mij en de andere persoon instaan, zodat diegene niet te dichtbij komt. Ik weet dat ik altijd op haar kan rekenen, we zijn net een Siamese tweeling.”

Een assistentiehond mag ook gewoon een hond zijn

Willem vindt het als hondengeleider en trainer, maar ook als baasje van Senna, van belang om zowel PTSS-honden als surveillancehonden op te leiden via een beloningssysteem. “Over honden africhten heb ik het allang niet meer, je leidt ze op en dat doe je door hard met ze te werken, ze te belonen, maar ook door ze af en toe gewoon hond te laten zijn.” Rick is het hier grondig mee eens: “Ik ben net terug van een vakantie in Noorwegen, waar we pech hadden met onze camper. Ik kreeg heel veel last van stress en Sjeff week niet van mijn zijde. Hij moest zo hard werken dat ik de dagen daarna zijn assistentiehondenjasje heb uitgedaan en hem lekker vrijliet. Dan is hij even niet de assistentiehond.”

Iemand met PTSS is geen mietje

Beide mannen zijn blij dat PTSS sinds 2013 als beroepsziekte wordt erkend en dat de klachten serieus genomen worden. Willem: "Vroeger werd je nog weleens voor mietje uitgemaakt als je vertelde dat je PTSS had. Een politiemans of vrouw moest toch gewoon stoer zijn. Nu zie je de kentering. Er is veel meer begrip en begeleiding en dat is ook echt nodig."

De pilot met de assistentiehonden in Oost is beëindigd, maar voor Rick en Willem is het project geslaagd. "Het werd ons bijvoorbeeld duidelijk dat elke casus weer anders is. Voor sommigen is het beter om een hond te krijgen die al helemaal getraind is. Voor anderen is het juist beter wanneer ze de hond - samen met een trainer - zelf trainen."

Assistentiehonden-politie

Dat het project in Oost gestopt is betekent niet dat (oud-)politiemedewerkers die denken een assistentiehond nodig te hebben nergens terecht kunnen. Sinds vorig jaar kunnen zij zich aanmelden bij [assistentiehonden-politie](#). Een programma opgezet in opdracht van de korpsleiding en geleid door Bas Swets. Bas: "Uit wetenschappelijk onderzoek van de Radboud Universiteit en de Politieacademie blijkt dat een assistentiehond van meerwaarde is voor (oud-)politiemensen die kampen met PTSS. Een assistentiehond geeft troost en verbetert de kwaliteit van leven." Om in aanmerking te komen voor een assistentiehond, volgt er eerst een indicatiestelling. "We kijken naar de situatie van de (oud-)collega. Wat zijn de verwachtingen? Met welke (rest)klachten heeft hij/zij te maken? Wat zijn de woon- en leefomstandigheden en kunnen we in die combinatie een hond plaatsen ja of nee? Daarbij kijken we natuurlijk ook naar de rest van het gezin." Willem en Rick geven aan dat ze dit laatste ook van groot belang vinden. "De hond is een hond voor de hele familie, want PTSS heb je nooit alleen." Rick: Ik hoop dat er nog veel (oud-)collega's geholpen kunnen worden de komende jaren, waardoor ze beter in staat zijn om te leven met PTSS. Ik heb mega geluk gehad met mijn Sjeff, dat gun ik een ander net zo goed."

HULP VAN DE ACP BIJ PTSS

Wat doet de ACP voor collega's met PTSS? Leden met PTSS kunnen zich bij ons melden. Zij worden op vakkundige wijze door onze juristen bijgestaan. Denk daarbij aan hulp bij de erkenning van PTSS en gesprekken met de werkgever, immateriële schadevergoeding of begeleiding naar het UVW. De ACP geeft daarbij eerlijke en duidelijke adviezen, schat zo goed mogelijk in, begeleid waar nodig en is deskundig.

Heb je door je politiewerk PTSS opgelopen? En ben je ACP-lid? Dan ben je via de ACP verzekerd van deskundige rechtsbijstand. De ervaren juristen van de ACP staan voor je klaar.

HULP NODIG?

- [Schakel jouw individuele belangenbehartiger in](#)
- Neem contact op via ledencontact@acp.nl

Wil je meer weten over assistentiehonden-politie kijk dan op hun [website](#).